

Press- och informationsavdelningen

PRESSMEDDELANDE nr 46/03

den 22 maj 2003

Generaladvokat Antonio Tizzanos förslag till avgörande i mål C-216/01

Budějovický Budvar mot Rudolf Ammersin GmbH

GENERALADVOKAT TIZZANO FÖRESLÅR ATT DOMSTOLEN SKALL FÖRKLARA ATT DET ÄR TILLÅTET ATT TILLÄMPA ETT BILATERALT AVTAL MELLAN EN MEDLEMSSTAT OCH EN TREDJE STAT ENLIGT VILKET EN ENKEL GEOGRAFISK BETECKNING GES ETT ABSOLUT SKYDD.

En nationell åtgärd enligt vilken en beteckning, som inte skapar något samband mellan produkten och dess ursprung, ges ett absolut skydd oavsett om det finns risk för förväxling eller inte är däremot inte tillåten.

Ölbryggeriet **Budějovický Budvar** är etablerat i den lilla staden Ceské Budějovice (Budweis på tyska) i Republiken Tjeckien. Bryggeriet framställer ölet **Budweiser Budvar**. Bryggeriet har väckt talan mot ett österrikiskt handelsföretag (Ammersin) som saluför öl och särskilt importerar det amerikanska ölet **American Bud** från Förenta staterna. Det ölet framställs av ett ölbryggeri i Saint Louis (USA) som sedan krigsslutet exporterar sitt öl även till Europa.

Twisten gäller ett internationellt bilateralt avtal som ingicks år 1976 mellan Republiken Österrike och Tjeckiska och slovakiska federativa republiken (före dess upplösning). Avtalet gäller skydd för geografiska beteckningar och ursprungsbeteckningar för typiska livsmedel som var föremål för handel mellan de två länderna. Genom detta avtal har Österrike givit geografiska beteckningar för jordbruksprodukter från Tjeckoslovakien (tredje stat) ett skydd som motsvarar det som senare kom att föreskrivas för gemenskapsprodukter i förordningen om skyddade ursprungsbeteckningar (PDO)¹. Beteckningen **Bud** finns på denna förteckning över beteckningar.

År 1999 yrkade Budvar vid Handelsgericht Wien att Ammersin skulle förbjudas att fortsättningsvis importera American Bud, eftersom detta utgjorde en rättsstridig användning av en sådan ursprungsbeteckning som skyddades i det österrikisk-tjeckoslovakiska avtalet och kunde snedvrida marknadsvillkoren genom att skapa förvirring hos konsumenterna.

Den österrikiska domstolen har vänt sig till domstolen och bett att denna skall klargöra vissa frågor.

Generaladvokat Tizzano har idag föredragit sitt förslag till avgörande.

Generaladvokatens yttrande är inte bindande för domstolen. Det är generaladvokatens uppgift att för domstolen helt självständigt lägga fram ett förslag på en rättslig lösning av det mål som behandlas.

Generaladvokaten föreslår att domstolen skall fastslå att **det är förenligt med förordningen om skydd för geografiska och ursprungsbeteckningar att tillämpa ett avtal som ingåtts mellan en medlemsstat och en tredje stat när det i avtalet ges ett absolut skydd för en geografisk beteckning som anger en ursprungsprodukt, trots att produktens egenskaper inte har något särskilt samband med dess ursprung.**

Generaladvokaten anser nämligen för det första att förordningen inte är tillämplig på en beteckning från ett tredje land, såsom Bud.

För det andra kan nämligen en enkel beteckning enligt domstolens fasta rättspraxis i vart fall ges ett "absolut" skydd i en nationell lagstiftning, även om det inte finns något samband mellan produktens egenskaper och dess ursprung. Generaladvokaten erinrar för övrigt om att det ankommer på den österrikiska domstolen att bedöma hur beteckningen skall kvalificeras.

Följaktligen är det enligt generaladvokaten **förenligt med de allmänna principerna om fri rörlighet för varor att tillämpa ett bilateralt avtal (mellan en medlemsstat och en tredje stat) enligt vilket det för att skydda den industriella och kommersiella äganderätten ges ett absolut skydd för en geografisk beteckning vilken, även om den inte utgörs av namnet på en region eller en bestämd ort i en tredje stat, avser en produkt utan att skapa något särskilt samband med dess egenskaper.** Detta gäller under förutsättning att beteckningen inte har förvärvat generisk karaktär i ursprungsstaten.

Hur skall däremot en beteckning bedömas som inte skapar något samband mellan produkten och dess geografiska ursprung och som givits ett absolut skydd trots att det inte finns någon risk för förväxling?

Enligt generaladvokaten kan en sådan beteckning, som inte på något sätt utgör en geografisk beteckning, inte skyddas med hänvisning till den industriella äganderätten.

Beteckningen kan inte heller skyddas med stöd av principerna om lojal konkurrens eftersom den inte kan vilseleda konsumenterna vad gäller produktens ursprung, utan snarare ger producenter på en viss ort en omotiverad fördel i förhållande till sina konkurrenter.

Generaladvokaten föreslår därför att domstolen skall fastslå att samma principer **utgör hinder för en nationell åtgärd som innebär att endast producenter som är etablerade i en tredje stat får använda en beteckning som inte på något sätt kan hänföras till kategorin geografiska beteckningar, och som med andra ord inte skapar något samband mellan produkten och dess ursprung, och som därmed innebär att beteckningen ges ett absolut skydd oberoende av om någon förväxlingsrisk föreligger.**

Generaladvokaten överlåter till den nationella domstolen att i sak bedöma huruvida användningen av beteckningen Bud i samband med öl, i Republiken Tjeckien, leder konsumenternas tankar till staden Budweis.

Den österrikiska domstolen frågar vidare om bestämmelserna i det österrikisk-tjeckoslovakiska avtalet skall ha företräde framför eventuellt avvikande bestämmelser i EG-fördraget i enlighet med bestämmelser i fördraget enligt vilka sådana skyldigheter skall respekteras som följer av äldre internationella avtal (det vill säga avtal som medlemsstaterna ingått före sitt inträde i gemenskapen).

Denna fråga uppkommer eftersom avtalet ingicks år 1976 och således långt före Österrikes inträde i gemenskapen (år 1995). Det ingicks emellertid med en stat, Tjeckoslovakien, som upphörde att existera år 1993 och som delades i Republiken Tjeckien och Republiken Slovakien. Först år 1997, det vill säga efter Österrikes anslutning till gemenskapen, bekräftade Österrike officiellt att detta avtal alltså skulle gälla i dess förbindelser med Republiken Tjeckien.

Enligt generaladvokatens uppfattning är det idag gällande avtalet detsamma som det som ingicks år 1976. Beträffande avtalet har succession således skett mellan Tjeckoslovakien och Republiken Tjeckien. Det framgår nämligen inte att parterna haft för avsikt att avbryta de avtalsförbindelser som infördes genom 1976 års avtal. Dessutom har den praxis som även gemenskapsinstitutionerna på senare tid har tillämpat beträffande nya självständiga stater som bildats genom utbrytning eller delning, varit att internationella avtalsskyldigheter fortgår och att den nya staten automatiskt inträder som part i de avtal som företrädarstaten ingått. Slutligen innebär avtalsparternas uttryckliga förklaringar att en sådan kontinuitet har förelegat.

Generaladvokaten föreslår således att domstolen skall fastslå att det **system som föreskrivs i det österrikisk-tjeckoslovakiska avtalet av år 1976 har företräde framför bestämmelser i gemenskapsrätten som eventuellt inte överensstämmer med detta system, trots att statssuccessionen i det österrikisk-tjeckoslovakiska avtalet officiellt tillkännagavs av Österrike efter denna stats inträde i gemenskapen.**

Den österrikiska domstolen frågar slutligen i vilken mån medlemsstaterna enligt EG-fördraget är skyldiga att tolka ett bilateralt avtal på ett sätt som är förenligt med gemenskapsrätten (det vill säga med principerna om fri och lojal konkurrens) när det i avtalet inte bara garanteras skydd mot vilseledande utan också ett absolut skydd som i gemenskapsrätten däremot endast ges för produkter vilka har de egenskaper som föreskrivs för att rätt till skyddade ursprungsbeteckningar skall föreligga enligt förordning nr 2081/92.

I detta hänseende erinrar generaladvokaten om att det i EG-fördraget föreskrivs att ett bilateralt avtal, såsom 1976 års avtal, skall tolkas på ett sätt som är förenligt med gemenskapsrätten. Detta gäller dock endast om texten är tvetydig och det, utan att "göra alltför mycket våld på texten", finns utrymme för en tolkning som överensstämmer med gemenskapsrätten. Han understryker för övrigt att det ankommer på den nationella domstolen att fastställa huruvida en sådan möjlighet finns, eftersom det endast är den domstolen som är behörig att tolka de bilaterala avtal som binder medlemsstaterna utanför gemenskapsrättens område.

***OBSERVERA: DOMARNA VID EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL
INLEDER NU SIN ÖVERLÄGGNING I DETTA MÅL. DOMEN KOMMER ATT
AVKUNNAS SENARE.***

Detta är en icke officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för EG-domstolen.

Pressmeddelandet finns tillgängligt på franska, engelska, italienska, tyska, spanska, svenska och finska.

För texten i sin helhet vänligen se domstolens hemsida på internet vid 15-tiden idag:

www.curia.eu.int

För ytterligare upplysningar, var vänlig kontakta Christopher Fretwell,

tel. +352-4303 33 55, fax. +352-4303 27 31.

¹ Rådets förordning (EEG) nr 2081/92 av den 14 juni 1992 om skydd för geografiska och ursprungsbeteckningar för jordbruksprodukter och livsmedel.